

LUXEMBOURG

ПЪРВОИНСТАНЦИОНЕН СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE PRIMERA INSTANCIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUĐ PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
GERICHT ERSTER INSTANZ DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF FIRST INSTANCE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
TRIBUNAL DE PREMIÈRE INSTANCE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT CHÉADCHÉIME NA GCÓMHPHOBAL EORPACH
TRIBUNALE DI PRIMO GRADO DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA

EUROPOS BENDRIŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
Az EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-PRIMISTANZA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
GERECHT VAN EERSTE AANLEG VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
SĄD PIERWSZEJ INSTANCIJ WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE PRIMEIRA INSTÂNCIA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKÝCH SPOLEČENSTEV
SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS FÖRSTAINSTANSRÄTT

Pers en Voorlichting

PERSCOMMUNIQUE nr. 96/08

17 december 2008

Arrest van het Gerecht van eerste aanleg in zaak T-197/04

Ryanair Ltd / Commissie

DE BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE BETREFFENDE DE VOORDELEN DIE HET WAALSE GEWEST EN DE LUCHTHAVEN VAN CHARLEROI AAN RYANAIR HEBBEN VERLEEND, WORDT NIETIG VERKLAARD DOOR HET GERECHT

Door te weigeren de door het Waalse Gewest en de luchthaven van Charleroi verleende voordelen samen te onderzoeken en na te gaan of beide zich, samen beschouwd, als rationele ondernemers in een markteconomie hebben gedragen, heeft de Commissie blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting.

Ryanair is de eerste en belangrijkste lagekostenluchtvaartmaatschappij in Europa. In 2000 zijn onderhandelingen gestart over de vestiging van de eerste continentale basis van Ryanair in Charleroi. Daarop heeft Ryanair een overeenkomst gesloten met het Waalse Gewest, eigenaar van de luchthaven van Charleroi, en een andere met Brussels South Charleroi Airport (BSCA), een door het Waalse Gewest gecontroleerde publiekrechtelijke onderneming die deze luchthaven als concessionaris beheert en exploiteert.

Bij de eerste overeenkomst heeft het Waalse Gewest Ryanair 50 % korting op de landingsheffingen verleend ten opzichte van het wettelijke niveau en zich ertoe verbonden haar schadeloos te stellen voor elke winstderving die zou voortvloeien uit een latere wijziging van de luchthavenbelastingen.

Bij de tweede overeenkomst heeft Ryanair zich ertoe verbonden om twee tot vier vliegtuigen op de luchthaven van Charleroi te stationeren, die elk gedurende vijftien jaar minstens drie retourvluchten per dag zouden uitvoeren. BSCA heeft zich in ruil hiervoor ertoe verbonden om bij te dragen in de kosten die Ryanair draagt voor de vestiging van haar basis en om één EUR per passagier in rekening te brengen voor het verrichten van grondafhandelingsdiensten, in plaats van de tien EUR die voor de andere gebruikers geldt.

Naar aanleiding van een aantal klachten en van in de pers verschenen informatie heeft de Commissie de twee overeenkomsten afzonderlijk onderzocht. Zij heeft verklaard dat zij staatssteun ten gunste van Ryanair vormen die onverenigbaar is met de gemeenschappelijke markt, en België verzocht om deze steun terug te vorderen. Zij heeft met name vastgesteld dat het Waalse Gewest de eerste overeenkomst met Ryanair heeft gesloten als overheid. Zij heeft

hieruit afgeleid dat de rol van het Gewest in deze overeenkomst niet kan worden getoetst aan het beginsel van de particuliere investeerder in een markteconomie. Aan de hand van dit beginsel kan worden beoordeeld of een staatsmaatregel staatssteun vormt, dat wil zeggen of de begunstigde onderneming een economisch voordeel ontvangt dat zij onder normale marktvoorwaarden niet zou hebben verkregen. Dit beginsel kan evenwel niet worden toegepast wanneer de staat handelt als overheid. In dat geval kan zijn gedrag nooit worden vergeleken met dat van een particuliere onderneming in een markteconomie.

Ryanair heeft tegen de beschikking van de Commissie beroep ingesteld bij het Gerecht van eerste aanleg.

Het Gerecht merkt om te beginnen op dat BSCA economisch afhankelijk is van het Waalse Gewest, zodat de Commissie beide als **één enkele entiteit** diende te beschouwen bij de beoordeling van de vraag of zij zich, samen beschouwd, als rationele ondernemers in een markteconomie hadden gedragen.

Verder stelt het Gerecht vast dat het Waalse Gewest met de sluiting van de eerste overeenkomst met Ryanair een handeling van economische aard heeft verricht. Het is van oordeel dat de vaststelling van het bedrag van de landingsheffingen en de verlening van de daaraan verbonden schadeloosstellingsgarantie activiteiten vormen die rechtstreeks verband houden met het beheer van de luchthaveninfrastructuur, **dat wegens zijn aard en het doel ervan en de regels waaraan het is onderworpen, een economische activiteit is**. Het Gerecht preciseert dienaangaande dat de door het Waalse Gewest vastgestelde luchthavenrechten dienen te worden beschouwd als **een vergoeding voor de diensten die op de luchthaven van Charleroi worden verricht**.

Volgens het Gerecht **betekent het loutere feit dat deze activiteit in de publieke sector wordt uitgeoefend, bijgevolg nog niet dat zij wordt verricht in het kader van de uitoefening van overheidsbevoegdheden**.

Zo ook sluit de loutere omstandigheid dat het Waalse Gewest beschikt over regelgevende bevoegdheden tot vaststelling van luchthavenheffingen, niet uit dat een systeem van kortingen op deze heffingen dient te worden getoetst aan het beginsel van de particuliere investeerder in een markteconomie, aangezien een dergelijk systeem ook door een particuliere onderneming, zoals de concessionaris van de luchthaven, kan worden ingevoerd.

Op grond van bovenstaande overwegingen komt het Gerecht tot de conclusie dat de Commissie **blijk heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting** door te weigeren de door het Waalse Gewest en BSCA verleende voordelen samen te onderzoeken en het beginsel van de particuliere investeerder in een markteconomie op de door het Waalse Gewest genomen maatregelen toe te passen, ondanks de economische betrekkingen die deze twee entiteiten met elkaar verbinden. **De beschikking van de Commissie wordt bijgevolg nietig verklaard**.

N.B.: Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen kan binnen twee maanden na de betekening een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening tegen de beslissing van het Gerecht worden ingesteld.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Gerecht van eerste aanleg niet bindt.

Beschikbare talen: ES CS DE EL EN FR HU IT NL PL RO SK

De volledige tekst van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de internetpagina van het Hof

*<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=NL&Submit=rechercher&numaff=T-196/04>
vanaf ongeveer 12.00 uur.*

Voor nadere informatie wende men zich tot de heer Stefaan Van der Jeught.

Tel: +352 4303 2170 Fax: +352 4303 2988